



دوره هفتم، سال اول، شماره 33
شنبه 9 تیرماه 1358 تک شماره 15 ریال

حزب توده ایران
درباره پیش نویس قانون اساسی
نظر می دهد:
حاکمیت خلق از طریق مجلس
شورای ملی و شوراهای محلی و
حقوق اداری و فرهنگی ملی در
واحد های ملی، باید در قانون
اساسی تصریح و تامین شود.

در نامه سرگشاده کمیته مرکزی حزب توده ایران به هیات دولت موقت جمهوری اسلامی، که در روزنامه «مردم» (شماره 30) انتشار یافت، در پیشنهاد مربوط به حق حاکمیت ملی و قوای ناشی از آن گفته می شود:

«حاکمیت خلق از طریق مجلس شورای ملی و شوراهای محلی منتخب مردم اعمال می شود. مجلس شورای ملی مرکب از نمایندگان منتخب تمام اهالی کشور، قدرت مرکزی را اعمال می کند و شوراهای استان، شهرستان ها، شهر و ده، که از طرف اهالی هر یک از بخش های مذکور انتخاب می شوند، طبق اختیارات مشخصی که به تصویب شورای ملی می رسد نسبت به امور داخلی قلمرو خود و در حد مسئولیت ها و وظایف خود، حاکمیت خلق را اعمال می کند.

تقسیمات کشوری باید برپایه خصوصیات ملی انجام گیرد. در واحدهای ملی، شوراهای حقوق اداری و فرهنگی ملی را اعمال می کنند، که حدود آن را قانون تعیین می کند. زبان مورد تکلم در هر واحد ملی، در جنب زبان فارسی، برای آموزش، مکاتبات و اسناد رسمی ادارات محلی، مذاکرات شوراهای محاکمات رسمیت دارد.»

در این پیشنهاد، از سویی تشکیل شوراهای محلی در سراسر کشور و از سوی دیگر ویژگی های واحدهای ملی در چارچوب شوراهای مطرح می شود، که هر دوی آن ها، در شرایط مشخص کنونی، در به ثمر رساندن انقلاب شکوهمند مردم ایران نقش به سزایی دارند.

تشکیل شوراهای استان، شهرستان، شهر و ده موضوع جدیدی نیست. این یکی از خواست های اساسی توده های مردم طی بیش از نیم قرن اخیر است که، علیرغم مبارزات سرسخت و پیگیر نیروهای ملی و مترقی، هیچگاه جامه عمل نپوشید. گرچه نظریه «سپردن کار مردم به دست مردم» در دوران رژیم خودکامه پهلوی به مقیاس گسترده تبلیغ می شد، ولی به علت ترس حیوانی سران رژیم از توده های خلق، عملاً کار مردم به دست گروهی از ایادی امپریالیسم و ارتجاع داخلی سپرده شد، که نتایج فلاکت بار آن اکنون برای احدی پوشیده نیست.

اصولاً در شرایط حکمرانی دیکتاتوری سلطنتی، مسئله اعمال حاکمیت خلق به وسیله شوراهای منتخب مردم نمی توانست مطرح گردد. این انقلاب پیرومند خلق های میهن

ما است که امکان طرح و عملی ساختن مسئله بس مهم و حیاتی سپردن کار مردم به دست مردم به معنای واقعی آن، یعنی اعمال حاکمیت خلق را، از طریق شوراهای محلی، فراهم آورده است.

و اما پیشنهاد حزب توده ایران در مورد اختیارات واحدهای ملی، که می باید در چارچوب شوراهای استان به مورد اجرا گذاشته شود، از آن لحاظ حائز اهمیت است که، گرچه در پیش نویس قانون اساسی ارائه شده از جانب دولت موقت، وجود اقوام فارس، ترک، کرد، عرب، بلوچ، ترکمن و نظایر آن و برابری حقوق آنها تایید شده، با این همه به یکی از معضلات کشور، یعنی مسئله اختیارات اداری و فرهنگی واحدهای ملی ساکن میهن ما توجه کافی نشده است.

حزب توده ایران از نخستین روز تشکیل، با در نظر گرفتن شرایط عینی جامعه، مسئله تامین حقوق خلق های ساکن ایران را مطرح و در راه حل آن مبارزه کرده است. برنامه حزب توده ایران، پس از تذکر این که، رشته های مختلف خلق های ساکن ایران را به هم پیوند می دهد، به درستی خاطر نشان می سازد که:

«این خلق ها طی قرن های متمادی تاریخ با یکدیگر سرنوشت مشترکی داشته اند و در ابداع و ایجاد فرهنگ غنی و برارنده ایران به هم همکاری کرده اند و در راه استقلال و آزادی متحدا و دوشادوش هم فداکاری های بیشمار نموده اند.»

یکی از بارزترین مظاهر این هم پیوندی و فداکاری در راه استقلال و آزادی ایران، مبارزه متحد قهرمانانه خلق های ساکن میهن ما علیه رژیم جابر و دست نشانده امپریالیسم آمریکا بود، که به پیروزی انقلاب پرتوان مردم انجامید. خلق های ایران در جریان این نبرد تاریخی به ثبوت رساندند که منافع اساسی آن ها در راه مبارزه علیه امپریالیسم و ارتجاع و در راه حفظ استقلال، آزادی و تمامیت ارضی ایران با هم در می آمیزد.

به نظر ما، اکنون که انقلاب وارد مرحله نوسازی جامعه گردیده، اتحاد عمیق بین خلق های ایران، از طریق تامین برابری کامل حقوق آن ها، بیش از پیش کسب اهمیت می کند. زیرا در گذشته ستم ملی، که از جانب رژیم سرنگون شده اعمال می شد، مانع بزرگی در راه ترقی سیاسی، اقتصادی و فرهنگی سراسر کشور بود. در هم شکستن این سد وظیفه کلیه نیروهای صادق به انقلاب است.

به همین دلیل، حزب توده ایران مسئله خودمختاری را به عنوان وسیله ای برای دستیابی به ایجاد یک اتحاد واقعی و معنوی بین خلق های ایران به شکل مشخص و تاریخی مطرح می سازد. از این دیدگاه، مسئله خودمختاری در چارچوب وحدت ملی و با حفظ اکید استقلال و تمامیت ارضی ایران، دارای دو چهره اداری و فرهنگی است. چهره اداری به معنی برخورداری از حقوق در زمینه وصول و مصرف عوارض محلی و به ویژه مالیات مستقیم، تامین بهداشت، حفظ امنیت داخلی شهرها و نظایر آن است اما چهره فرهنگی علاوه بر آزادی زبان مادری و استفاده از آن در زمینه آموزش و پرورش عمومی و تعلیمات دانشگاهی و حرفه ای روستایی و موارد دیگر یادآوری شده در پیشنهاد حزب، شامل امکان رشد هنر و ادبیات ملی و حفظ آداب و سنن محلی و همچنین عمل به عقاید دینی واحدهای ملی نیز می گردد.

حزب توده ایران بر آن است که با تشکیل شوراهای محلی منتخب مردم و شناسایی حقوق اداری و فرهنگی واحدهای ملی، می توان هم توطئه های امپریالیسم و سرسپردگان داخلی آن را عقیم گذارد و هم اتحاد آگاهانه و داوطلبانه خلق ها را پی ریزی کرد و بدینسان نیروی خلاقه عظیم مردم سراسر کشور را در راه جهاد برای سازندگی در جامعه نوین به کار گرفت.